

Hoe bereiden scholen hun leerlingen voor op een technologische toekomst? In Purmerend werken onderwijsinstellingen samen aan doorlopende leerlijnen, waarin technologie en gamification een steeds grotere rol spelen. Van voortgezet onderwijs tot mbo en hbo.

Doorlopende leerlijnen als gezamenlijke verantwoordelijkheid

De wereld van onderwijs verandert in hoog tempo. Digitalisering, technologische innovaties en nieuwe didactische vormen vragen om andere manieren van leren en samenwerken. Binnen de regio Purmerend wordt daarom nadrukkelijk gekeken hoe onderwijsniveaus beter op elkaar kunnen aansluiten, zodat leerlingen zich soepel kunnen ontwikkelen van het voortgezet onderwijs richting mbo, hbo en universiteit.

Aan tafel ontmoeten het voortgezet onderwijs, het mbo en het hbo elkaar rond één centrale vraag: hoe zorg je dat leren meebeweegt met een samenleving die steeds technologischer wordt? In Purmerend is die vraag niet alleen theoretisch, maar al een dagelijkse praktijk. Onderwijs, arbeidsmarkt en de regio komen hierin steeds nadrukkelijker samen. De samenwerking krijgt onder meer vorm via de E|SPORTS TECH CAMPUS, waar scholen en bedrijfsleven elkaar fysiek ontmoeten.

“
Een hele concrete vorm
van gamification doorvoeren
in het onderwijs bij een
niet IT-opleiding.

Voor Annemien van der Veen, strategisch adviseur onderwijs en arbeidsmarkt bij de Hogeschool van Amsterdam (HvA), begint dat bij het belang van blijvende ontwikkeling. "Doorlopende leerlijnen vormen de ruggengraat van een wendbare regionale arbeidsmarkt. Ze maken het mogelijk dat mensen in elke levensfase – van tiener tot werkende professional – zich kunnen blijven ontwikkelen. Dat is essentieel in een regio waar de arbeidsmarkt in sectoren als zorg, techniek, onderwijs en ICT krap is."

Vroeg fundament

In het voortgezet onderwijs ligt de nadruk op het leggen van dat fundament. Camyre de Adelhart Toorop, voorzitter van het College van Bestuur van de Purmerendse Scholengroep (PSG), ziet daarin een duidelijke opdracht. "Wij hebben binnen het VO een goede en mooie opdracht om onze leerlingen voor te bereiden op een toekomst vol technologie. De uiteindelijke richtingen en verdiepingen worden later ingezet."

Ook binnen het voortgezet onderwijs verandert het curriculum. Vanaf 2031 worden nieuwe kerndoelen verplicht, waarin digitale geletterdheid als een van de kerndoelen is opgenomen. Technologie krijgt daarmee een vaste plek in het onderwijs.

De verbindende rol van het mbo

Tussen dat vroege fundament en de verdere verdieping in het hbo speelt het mbo een cruciale verbindende rol. Binnen Talland College krijgt die rol concreet vorm via het Onderwijs Innovatielab (OIL), dat onder het programma Educatieve Technologie valt en nauw samenwerkt met de E|SPORTS TECH CAMPUS.

Arjan Vethman, directeur van Talland College, is opdrachtgever van dit programma en actief aanjager om samen met zijn collega-directieleden stakeholders te verbinden.

Het OIL kent zijn oorsprong in het regionaal investeringsfonds Purmervalley en wordt momenteel verder doorontwikkeld en uitgerold binnen het Talland College. In het lab werken collega's met verschillende achtergronden en vaardigheden samen aan vragen vanuit onderwijsteams, met een duidelijke focus op innovatie en educatieve technologie.

Van visie naar praktijk

Die focus vertaalt zich naar concrete toepassingen. Zo wordt binnen de opleiding Verpleegkunde gezamenlijk gewerkt aan het ontwikkelen van een VR-app gericht op het trainen van praktische vaardigheden. Volgens Vethman zijn dit soort technologische ont-

wikkelingen van grote waarde: "Soms is het niet mogelijk om een vaardigheid concreet aan te leren. Of het is te duur en tijdrovend om te organiseren of de situaties komen te weinig voor."

Simulatieonderwijs helpt om de praktijkgerichte component binnen opleidingen te versterken. De samenwerking daarbij is breed: een partner uit het campusnetwerk, het OIL, de opleiding Verpleegkunde en software developer-studenten die zich specialiseren in serious gaming development. Vethman noemt dit: "Een hele concrete vorm van gamification doorvoeren in het onderwijs bij een niet IT-opleiding".

Flexibel onderwijs en leven lang ontwikkelen

Waar het mbo de vertaalslag maakt naar de praktijk, ziet Van der Veen hoe die ontwikkeling zich in het hbo verder verbreedt. "Bij de HvA zetten we naast diplomatrajecten voor jongvolwassenen en deeltijdopleidingen ook in op praktijkgericht onderzoek en het verder opleiden van professionals (leven lang ontwikkelen). Mensen die vaak al een diploma hebben, maar zich willen of moeten bij- of omscholen om duurzaam inzetbaar te blijven."

Om die groep te bereiken, verandert ook de inrichting van het onderwijs. "Dat doen we bijvoorbeeld door ons onderwijs modulair en stapelbaar te maken, zodat werkenden gericht kunnen leren wat ze nodig hebben, zonder direct een hele opleiding te volgen."

Gamification en simulatie

Over de inzet van gamification is De Adelhart Toorop realistisch. "Je ziet dit eerder terugkomen in gespecialiseerde mbo- en hbo-richtingen. Binnen het voort-

gezet onderwijs wordt gamification vooral ingezet op initiatief van individuele docenten."

In het mbo krijgt dit een steeds structurelere plek. Binnen Talland College worden ook kleinere vragen opgepakt, zoals 'hoe kan ik VR inzetten tijdens mijn lessen of kan ik een simulatie creëren in de immersive room voor mijn studenten?' Daarnaast is het practoraat Onderwijs en Digitalisering nauw verbonden aan het OIL, waar onderzoek wordt gedaan naar de leereffectiviteit van simulatieonderwijs. Dat is relevant voor sectoren waar een tekort is en de begeleiding op de werkvloer onder druk staat.

Regionale samenwerking en toekomst

Samenwerking is bij dit alles onmisbaar. Van der Veen: "Als HvA werken we in publiek-private samenwerkingen nauw samen met gemeenten, werkgevers en andere onderwijsinstellingen." Op de E|SPORTS TECH CAMPUS ontmoeten voortgezet onderwijs, mbo en hbo elkaar rondom technologie, esports en digitale innovatie. De Adelhart Toorop vat alles samen: "Samenwerken, samen optrekken en samen creëren is wat mij betreft de sleutel om tot doorlopende leer- en ontwikkellijnen te komen."

Dit gesprek laat zien dat doorlopende leerlijnen geen abstracte idealen zijn, maar een gezamenlijke verantwoordelijkheid. In Purmerend krijgt die samenwerking stap voor stap vorm: van klaslokaal tot campus, en van fundamenteel tot duurzame ontwikkeling. ■

1. Annemien van der Veen

Annemien is strategisch adviseur bij de Hogeschool van Amsterdam en nauw betrokken bij de campusontwikkeling.

2. Camyre de Adelhart Toorop

Camyre is voorzitter van de Raad van Bestuur van PSG en zet zich in voor doorlopende leerlijnen - van VO naar mbo, hbo en universiteit.

3. Arjen Vethman

Als directeur van Talland College jaagt Arjan de technologische educatie aan in de regio Purmerend en daarbuiten.

1.

2.

3.